

<div>Magyar Köztársaság</div> <div></div> <div>Közlekedési Ágazati Szabvány</div>	<div>KÖZÚTI JÁRMŰ SZERELŐAKNÁK, EMELT JÁRMŰÁLLÁSOK LÉTESÍTÉSI ÉS BIZTONSÁGI KÖVETELMÉNYEI</div>	MSZ-07-4050-1991
		E 28

Requirements concerning installation and safety of shop pits and elevated service stans in vehicle repair shops

Az állami szabványok hatályára vonatkozó rendelkezéseket a szabványosításról és a minőségügyről szóló 78/1988. (XI. 16.) MT számú rendelet 5-12. §-ai tartalmazzák.

E szabvány tárgya az újonnan létesített közúti jármű szerelőaknák (továbbiakban: akna) és emelt járműállások létesítési és biztonsági követelményei.

1. FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1.1.

Akna: a padlószint alá süllyesztett árokjellegű munkahely, amelyből a járművek alsó részein a járműfenntartási műveletek elvégezhetők.

1.2.

Emelt járműállás: a talaj- vagy padlószinthez képest magasítottan létesített, feljáróval egybeépített munkahely, amelynél a járművek alsó részein a járműfenntartási műveletek elvégezhetők.

2. ÁLTALÁNOS ELŐÍRÁSOK

2.1.

Az aknát, emelt járműállást úgy kell létesíteni, illetve elhelyezni, hogy:

- veszélyes és/vagy ártalmas termelési tényezőt ne képezzen, a rajta, illetve környezetében végzett munkafolyamatot ne akadályozza;

- a technológiai leírásban, technológiai-, kezelési és karbantartási utasításban meghatározott műveletek elvégzését biztosítsa;

- emelő- szállítóberendezések alkalmazásához szükséges közlekedési utak, átjárók biztosítva legyenek.

2.2.

Olyan berendezés, amely a rajta mozgó jármű tömegközéppontjának áthelyeződése miatt a tömegerő hatására mozgásba jön, - a jármű így vesz fel a talajszint felett azzal közel párhuzamos vagy ferde helyzetet - nem létesíthető és nem üzemeltethető.

2.3.

Használaton kívüli aknát be kell fedni, vagy személyek beesésének megakadályozására alkalmas korláttal és lánccal körül kell határolni. Az akna használaton kívülinek akkor tekintendő, ha azon előreláthatólag egy teljes műszakban, vagy annál hosszabb ideig jármű nem tartózkodik.

2.4.

Ha az aknát lefedett helyzetben jármű ráállásra, illetve munkaterületként használják, akkor az akna fedése a terhelési igénybevételnek feleljen meg. A lefedett aknára állt járművet az akna fedelére helyezett emelővel megemelni nem szabad.

3. AKNA LÉTESÍTÉSI ÉS BIZTONSÁGI KÖVETELMÉNYEI

3.1.

Szerkezeti és építészeti kialakítás

3.1.1.

Az akna szerkezeti kialakításánál, illetve statikai méretezésénél az alkalmazott aknaperemen gördíthető emelőberendezés időszakos felülvizsgálata terhelési próbájára előírt biztonsági tényezővel megnövelt legnagyobb teherbírását, valamint a mértékadó jármű menetkész tömegét kell terhelési adatként figyelembe venni.

3.1.2.

Az akna hosszúságát a javítótér, valamint a rajta elhelyezendő járművek méretei és száma alapján kell meghatározni.

3.1.3.

9,00 méternél hosszabb akna mindkét végén lépcsős lejárót kell kialakítani. 9,00 méter hosszúságig csak az egyik aknavégen kell lépcsős lejárót biztosítani (Av₁ F3. függelék). A másik aknavégen az MSZ 15670 szabványban előírt vészlétra alkalmazható (Av₂ F3. függelék).

A jóváhagyás időpontja:
1991. április 11.

A hatálybalépés időpontja:
1991. október 30.

- 3.1.4.** Az aknavégeken a szabad hosszmeretet az akna mélységének és a lejáratí lépcső kialakításának függvényében kell meghatározni úgy, hogy a mértékadó hosszúságú járművek a lépcsőn túli területen helyezkedjenek el.
- 3.1.5.** 3,5 tonnás vagy annál kisebb tömegű teher-, vagy személygépkocsi javító aknánál legalább 80 mm magas terelőszegélyt kell alkalmazni. A terelőszegély az aknavégeken ívesen összezáródjon. Az akna azon végén, ahonnan a járművel történő ráállás nem biztosított, az íves összezáródás elhagyható. Az íves záródás belső felülete a terelőszegély magasságával azonos szintű legyen. A terelőszegélyt az **MSZ 17066** szerint fekete-sárga csíkozással kell ellátni.
- 3.1.6.** Amennyiben a terelőszegély nem kötelező, helyette az akna mindkét végétől 2-2 méter távolságra induló, az akna szélével párhuzamos fehér színű, legalább 10 cm szélességű mindkét oldalon felfestett optikai vezetősávot kell létesíteni. A vezetősáv jó láthatóságát rendszeres utánfestéssel, vagy egyéb módon biztosítani kell.
- 3.1.7.** Az akna felső nyílása kialakítható konzolosan, vagy végig függőleges fallal. A felső nyílás szélessége (**1. és 2. ábra** „a” méret) személygépkocsinál 80 cm, tehergépkocsinál és haszonjárműveknél 90 cm legyen.
Az akna peremek párhuzamosságának megengedett eltérése a teljes hosszra vonatkoztatva: ± 1 cm.
- 3.1.8.** Az akna mélysége (**1. ábra** "h") olyan legyen, hogy a tervezett járműfenntartási műveleteket az ott dolgozók egyenes testtartásban el tudják végezni.
Megjegyzés:
Az akna mélysége
mosóaknánál: 160 cm
személygépkocsinál: 140 cm
magasabb felépítési járműnél: 120 cm.
- 3.1.9.** Az akna belső járófelülete csúszásmentes, az oldalfala lemosható burkolatú legyen. A padozat ráccsal lefedett, a vízgyűjtő- vagy víznyelő nyílás felé lejtős legyen. A vízgyűjtő- vagy víznyelő akna rendszeres tisztításáról gondoskodni kell.
- 3.1.10.** Az akna oldalfalaiban süllyesztett szerszámtartót kell létesíteni.
- 3.1.11.** Az aknát a talajvíz, talajnedvesség ellen szigetelni kell.
- 3.1.12.** A betonból készült lépcsőkön élvédő szögacél alkalmazása szükséges.
- 3.1.13.** Több akna párhuzamos kialakítása esetén, összefüggő alsó munkatér is létesíthető.
- 3.2.** Szellőzés
- 3.2.1.** Az akna állandó szellőztetéséről a 3.2.4. szakaszt kivéve, befűvásos szellőztetéssel gondoskodni kell.
- 3.2.2.** A befűjt levegő sebessége a befűjtés helyénél mérve legfeljebb $0,5 \text{ ms}^{-1}$ lehet. A befűvott levegő mennyiségét a vonatkozó előírások és szabványok (**MSZ 21875**) szerint kell meghatározni.
- 3.2.3.** Amennyiben az akna olyan technológiai munkafolyamatot végző helyiségben van elhelyezve, amelynél a helyiség általános mesterséges szellőztetése szükséges, úgy az aknába befűjt levegő mennyisége a helyiség általános szellőzésénél figyelembe vehető.
- 3.2.4.** Helyiségenként legfeljebb egy vagy két járműállásos személygépkocsi szerelőaknánál¹ az illetékes hatóság hozzájárulásával az akna befűvásos szellőztetése elhagyható.
- 3.3.** Világítás
- 3.3.1.** Az akna villamos berendezéseinek feszültség alá helyezését reteszelni kell a szellőztető berendezés üzemével, azaz csak az átszellőztetés megindulása után és csak a szellőzés üzemé folyamán legyenek feszültség alatt.
- 3.3.2.** A 3.2.1. és 3.3.1. szakaszban előírt szellőztetéssel és elektromos vezérléssel ellátott aknát a villamos veszélyesség szempontjából A5 (**MSZ 1600-8**) besorolásúnak kell tekinteni.
- 3.3.3.** A 3.2.1. és 3.3.1. szakaszban előírt szellőztetéssel és elektromos vezérléssel nem rendelkező aknát A3 villamos veszélyességi fokozatúnak kell tekinteni.
- 3.3.4.** A világítás kapcsolót az aknán kívül kell elhelyezni.
- 3.3.5.** Az aknában alkalmazott hordozható kézilámpa csak érintésvédelmi törpefeszültségű lehet, legfeljebb 10 m-es csatlakozóvezetékkel ellátva.

¹ Amennyiben a kipufogógáz elvezetés és a helyiség mesterséges szellőztetése biztosított

- 3.3.6.** Az akna oldalfalaiba süllyesztett világítótesteket úgy kell kialakítani, hogy a világítás a szerelőakna padozatára és a jármű alvázára irányuljon. A világítótestek az alkalmazásnak megfelelő védettségű (IP védettségi fokozatú), szükség esetén robbanásbiztos kivitelű és a mechanikai károsodás ellen védett kivitelű legyen.
- 3.3.7.** A villamos berendezések létesítésénél az előzőekben leírt besorolásoknak megfelelően az akna rendeltetésétől függően be kell tartani a vonatkozó jogszabály¹, valamint az **MSZ 1600/1-12** és **MSZ 172/1** szabványok előírásait.
- 3.3.8.** A világítás káprázatmentes és 150-200 lux erősségű legyen a jármű alvázánál mérve.
- 4. EMELT JÁRMŰÁLLÁS LÉTESÍTÉSI ÉS BIZTONSÁGI KÖVETELMÉNYEI**
- 4.1.** Fémszerkezetű emelt járműállás statikai méretezésénél a tervezett legnagyobb teherbírás 2,5-szeresét kell figyelembe venni.
- 4.2.** Vasbetonból készült emelt járműállás statikai méretezését a tervezett legnagyobb teherbírás alapján a vonatkozó építészeti előírások szerint kell elvégezni.
- 4.3.** Az emelt járműállás hasznos magassága a **3.1.8 szakasz** szerinti legyen.
- 4.4.** A feljáró hajlásszögét, a rámpák egymástól való távolságát és szélességét úgy kell kialakítani, hogy arra a jármű vagy a saját motorja erejétől, vagy csörlő vontatással biztonságosan fel- és lejuthasson.
- 4.5.** A járműállás felhajtás felőli és szemben levő végén legurulásgátlót kell alkalmazni. A felhajtás felőli automatikus legyen, melyet csak lehajtásnál lehessen kiiktatni. A felhajtással szembeni végén rögzített legurulásgátló legyen.
- 4.6.** Biztosítani kell a gépkocsivezetőnek a rámpára való egyirányú biztonságos ráhajtását és az emelt járműállásról való lejutását.
- 4.7.** Ha az emelt járműállás szerelőbalkonnal van kiegészítve, azt el kell látni korláttal és lábléccel. A szerelőbalkonra a feljutást lépcső biztosítsa.
- 4.8.** Az emelt járműállás vízszintes hossza olyan legyen, hogy azon a jármű valamennyi tengelye biztonságosan elhelyezkedjen.
- 4.9.** A feljáró és a vízszintes tartórámák belső peremét terelőszegéllyel kell ellátni.
- 4.10.** Az emelt járműállás felső peremét, kiálló részeit biztonsági színezéssel kell ellátni.
- 4.11.** Az emelt járműálláson maradandóan, jól látható helyen fel kell tüntetni a terhelhetőség felső határát.
- 4.12.** Az emelt járműállás szerkezeti kialakítása biztosítsa az állás alatti balesetmentes közlekedést.
- 4.13.** Ha az emelt járműálláson elektromos szerelvényeket létesítenek, ezek védettsége feleljen meg a telepítési hely és a technológiai műveletek meghatározta védettségi fokozatnak.
- 4.14.** Az emelt járműállás felületéről a nedvességelvezetést biztosítani kell.
- 4.15.** Fémszerkezetű emelt járműállást korrózió elleni védőbevonattal kell ellátni.

VÉGE

¹ Jelenleg a 4/1980. (XI. 25.) BM sz. rendelet

A szövegben említett magyar állami szabványok

Érintésvédelmi szabályzat. 1000 V-nál nem nagyobb feszültségű erősáramú villamos berendezés	MSZ 172/1
- 1000 V-nál nem nagyobb feszültségű erősáramú villamos berendezések	MSZ 172/1 M
Üzemi szabályzat erősáramú villamos berendezések számára	MSZ 1585
Létesítési és biztonsági szabályzat 1000 V-nál nem nagyobb feszültségű erősáramú villamos berendezések számára. Általános előírások	MSZ 1600/1
- Általános előírások	MSZ 1600/1M
- Poros helyiségek	MSZ 1600/2
- Időszakos nedves helyiségek	MSZ 1600/3
- Nedves helyiségek	MSZ 1600/4
- Marópáras helyiségek	MSZ 1600/5
- Meleg helyiségek	MSZ 1600/6
- Szabadterek	MSZ 1600/7
- Robbanásveszélyes helyiségek és szabadterek	MSZ 1600/8
- Tűzveszélyes helyiségek és szabadterek	MSZ 1600/9
- Istállók és egyéb mezőgazdasági építmények	MSZ 1600/10
- Villamos kezelőterek és laboratóriumok	MSZ 1600/11
- Gépjárműtárolók, gépjárműszínek és repülőgéphangárok	MSZ 1600/12
Vészlelőtrák, vészkijáratok kilépők és vészhágsók	MSZ 15670
Biztonsági szín és alakjelek	MSZ 17066
Munkahelyek fűtésének és szellőztetésének munkavédelmi követelményei.	MSZ 21875

A tárggyal kapcsolatos magyar állami szabványok

Hidraulikus és pneumatikus aknaperememelő. Követelmények. Vizsgálat. Minősítés **MSZ-07-4015**

A tárggyal kapcsolatos jogszabályok

A belügyminiszter **4/1980. (XI. 25.) BM** sz. rendelete az Országos Tűzvédelmi Szabályzat kiadásáról
7A minisztertanács elnökhelyettesének **7/1975. (VII. 20.) ME** számú rendelete a munkavédelmi minősítésről

A minisztertanács **64/1980. (XII. 29.) MT** sz., a **18/1984. (III. 31.) MT** sz., valamint a **12/1985. (III. 14.) MT** sz. rendeletekkel módosított **4/1978. (XI. 30.) MT** sz. rendelet a munkavédelemről

A minisztertanács elnökhelyettesének **8/1985. (VII. 20.) ME** sz. rendelete a munkavédelmi belső ellenőrzésről.

A szabvány alkalmazása előtt győződjön meg arról, hogy nem jelent-e meg módosítása, helyesbítése, illetve visszavonása, mert a szabványt a kibocsátója a műszaki haladásnak megfelelően időnként átdolgozza. A szabvány érvényességében beálló minden változást a Hírközlési Szabványügyi Központ a Szabványügyi Közlönyben hirdeti meg (előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR); vásárolható a Budapest, V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. alatti Hírlapboltban). A gyakorlati tapasztalatok alapján ajánlatosnak látszó helyesbítő, módosító indítványokat, észrevételeket megfelelő indoklással a Hírközlési Szabványügyi Központnak lehet benyújtani. (Budapest, XI. Thán Károly u. 3-5. 1119. lehet benyújtani (levélcím: Bp. Pf.: 327 1502))

A szabvány beszerezhető a Szabványboltban, Budapest, VIII., Üllői út 24. (levélcím: Budapest, Pf. 162. 1431) és a Közüti Közlekedési Szabványosítási Központban, Budapest, XI., Thán Károly u. 3-5. 1119 (levélcím: Bp. Pf.: 107. 1502).